

перспективи розвитку : Монографія / С. Ф. Голов. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.

2. Євдокимов В. В. Адаптивна модель інтегрованої системи бухгалтерського обліку : [монографія] / В.В. Євдокимов. – Житомир : ЖДТУ, 2010. – 516 с.

УДК 657.37

Саюн А.О., к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Прибуток є основним критерієм ефективності господарської діяльності суб'єктів господарювання, від величини отриманого оподаткованого прибутку залежить сума надходжень до бюджету у вигляді податку на прибуток підприємства. Прийняття Податкового кодексу України стало визначальним кроком реформування законодавчої бази в частині зближення методик визначення бухгалтерського та податкового прибутку, усунення економічно необґрунтованих розбіжностей між податковим законодавством та національними стандартами бухгалтерського обліку. Але процес вдосконалення ще триває, що потребує подальших наукових досліджень.

Порядок формування прибутку залежить значною мірою від специфіки процесу виробництва та виду діяльності. Це обумовлює необхідність акцентування уваги на якісних критеріях прибутку як індекатора ефективності діяльності [1].

Для підвищення прибутковості підприємства необхідно: постійно вести облік доходів і витрат, враховувати вплив внутрішніх і зовнішніх факторів, проводити ефективний маркетинг, стежити за продуктивністю праці на підприємстві, збирати інформацію про конкурентів, проводити ефективну цінову

політику, а також доречно економити на кожному етапі робочого процесу.

Управління прибутком безпосередньо спрямоване на зростання економічної ефективності розвитку виробництва, яке приведе до стійкого зростання ринкової вартості підприємства [2].

Якість прибутку охоплює не тільки етап формування прибутку, а також етапи розподілу й використання прибутку, оскільки характеризує операційний, інвестиційний і фінансовий прибутки. Для визначення рівня якості операційного прибутку потрібно розробити відповідні ознаки. Необхідно враховувати, що висока і низька якість стосуються операційного, інвестиційного й фінансового прибутків підприємства.

Якість прибутку визначається її цінністю і кількісно вимірюється відношенням прибутку від операційної діяльності до загального фінансового результату від звичайної діяльності підприємства. Чим вище це співвідношення, тим вища якість прибутку й навпаки. Одночасно цей показник можна використовувати як критерій оптимізації фінансового стану підприємства. Проведені дослідження складових фінансового результату від звичайної діяльності на підприємствах дозволяють зробити висновок про фактори, що впливають на зміну якості прибутку [3].

Якісний розподіл прибутку передбачає оптимальне співвідношення реінвестування прибутку та його використання на споживання. Якість прибутку свідчить, що чим вищий рівень інноватизації виробництва й краща система його організації та управління, тим вищою за інших рівних умов буде якість прибутку.

Таким чином, нові підходи до управління прибутком підприємства дозволяють більш повно визначити його якісні складові, що сприятиме реалізації високоефективної конкурентоспроможної стратегії розвитку підприємства.

Таким чином, процес визначення прибутку чи збитку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) складається з двох етапів. На першому етапі визначається дохід від реалізації продукції (товарів, робіт чи послуг), який зменшується на суму податку на додану вартість (акцизного збору). На другому

етапі чистий дохід, тобто дохід за мінусом ПДВ (акцизного збору), списується на фінансовий результат. Потім на фінансовий результат списується собівартість реалізованої готової продукції (товарів, робіт і послуг), адміністративні витрати, витрати на збут та нараховані податки. Різниця між чистим доходом і перерахованими вище затратами буде складати нерозподілений прибуток, або непокриті збитки [4].

Головним напрямом зростання прибутку є забезпечення підприємства необхідним обсягом капіталом з зовнішніх джерел на найбільш вигідних умовах та обґрунтування співвідношення власних і залучених коштів. Залучення додаткового капіталу із зовнішніх джерел збільшує суму операційних доходів, а зниження вартості залученого капіталу дозволяє підприємству знизити рівень операційних витрат. Таким чином, формування прибутку в процесі фінансової діяльності опосередковується додатковим формуванням операційного прибутку. Рівень додатково сформованого в процесі фінансової діяльності операційного прибутку характеризується різницею між рівнем рентабельності операційних активів і рівнем вартості додатково залученого капіталу.

Література

1. Блонська В. І. Вдосконалення формування і використання прибутку підприємств / В. І. Блонська, О. І. Вужинська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2018. – № 18(1) – С. 122-128.
2. Гаватюк Л. С. Прибутковість українських підприємств: реалії сьогодення / Л. С. Гаватюк, Н. В. Дармограй, Г. М. Хімійчук // Молодий вчений. – 2018. – № 1 (28). – С. 40-43.
3. Опікунова Н. В. Управління прибутком підприємства / Н. В. Опікунова, В.Г. Лопата // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2017. – № 46. – С. 294-298.
4. Соколова Е. А. Проблеми управління прибутком підприємств / Е. А. Соколова, А. І. В'юшкова // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. – 2017. – № 32. – С. 310-320.